

Zajęcia realizowane w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego nr WND-POKL.03.03.02-00-022/08 pt. „*Nauczyciel przedmiotów zawodowych*”, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III. Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3. Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA W CZĘSTOCHOWIE

WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA W CZĘSTOCHOWIE

Wprowadzenie do psychologii

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany
ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Program wykładów

1. Co i gdzie w trawie piszczy czyli podstawowe pojęcia psychologiczne
2. W co grają ludzie? Czyli analiza transakcyjna – jako sposób myślenia o relacjach międzyludzkich.
3. Rodzina – tu powstaje człowiek

zajęcia on line:

1. A może to tylko biologia –biologiczne mechanizmy zachowań
2. Jak się uczyć, czyli techniki zapamiętywania, funkcjonowanie naszej pamięci i jak usprawnić naukę?
3. Emocje i motywacje, czyli co nami kieruje
4. Jak się rozwija człowiek
5. Wychowywać w pięknym stylu – o stylach wychowawczych

literatura

- Tavis, C. Wade, C. (1995). *Psychologia – podejścia i koncepcje*. Poznań: Zysk i S-ka.
- Zimbardo, P.G. (2004). *Psychologia i życie*. Warszawa: PWN
- Łukaszewski, W. (2003). *Wielkie pytania Psychologii*. Gdańsk: GWP.
- Nelsen, J. (2000). *Pozytywna dyscyplina*. Rebis.
- Oleś, P.K. (2003). *Wprowadzenie do psychologii osobowości*. Poznań: Scholar.
- Strealau J. (red.) (2000). *Psychologia – podręcznik akademicki*, tom. I., II. Gdańsk: GWP

Co to jest psychologia?

Ψυχή *psyche* = dusza

λόγος *logos* = nauka

nauka o ...?

Czym ona jest?

- ✓ **Psychologia to wszystko, co dotyczy psychoterapii i porad jak żyć**
 - ✓ **Psychologia ma pomagać ludziom cierpiącym**
- ✓ **Psychologia pomoże ci poradzić sobie z rodzicami lub zerwać z nimi**
 - ✓ **Psychologia udziela wielu sprzecznych porad.**
- ✓ **Psychologia może zaradzić wszystkiemu, z czym masz kłopoty.**

Nauka empiryczna, zajmująca się badaniem mechanizmów i praw rządzących **zjawiskami psychicznymi oraz zachowaniami człowieka**. Psychologia bada również wpływ zjawisk psychicznych na interakcje międzyludzkie oraz interakcję z otoczeniem

wg Zimbardo

PSYCHOLOGIA

Nauka o zachowaniach i procesach psychicznych oraz ich zależnościach od fizycznego stanu osoby, stanu umysłu i środowiska zewnętrznego

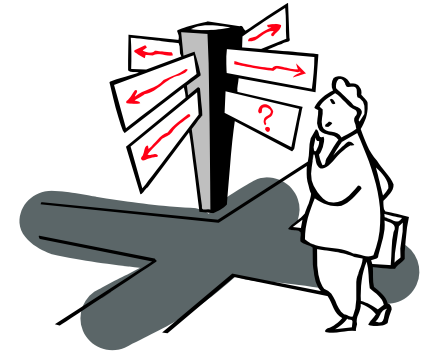
wg Tavis

TRZY PYTANIA PSYCHOLOGII:

1. JACY SĄ LUDZIE?

Jakie są ich względnie trwałe cechy temperamentalne, społeczne, potrzeby, właściwości poznawcze?

(np. czy osoba jest wybuchowa; uczciwa; czy ma potrzebę osiągnięć)

2. W JAKI SPOSÓB CZŁOWIEK ROZWIJA SIĘ I ZMIENIA?

rola uwarunkowań genetycznych i środowiskowych; oddziaływania wychowawcze a socjalizacja osobowości; sytuacyjne i osobowe uwarunkowania depresji.

3. DLACZEGO LUDZIE ZACHOWUJĄ SIĘ TAK A TAK?

np. Czy matka jest nadopiekuńcza dlatego, że:

- ✓ *Jej matka była nadopiekuńcza;*
- ✓ *jest bardzo uczuciowa, nadwrażliwa emocjonalnie*
- ✓ *wierzy w to, że tylko wychowanie bezstresowe zapewni dziecku harmonijny rozwój;*
- ✓ *pragnie dziecku wynagrodzić swoje własne, ciężkie dzieciństwo;*
- ✓ *stara się uniknąć okazywania niechęci i wrogości wobec dziecka, którą tak naprawdę odczuwa.*

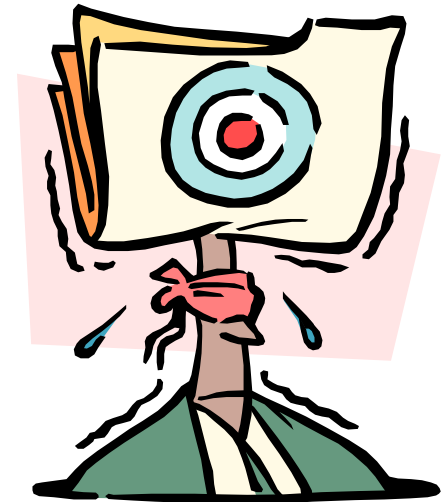
NAIWNA vs NAUKOWA PSYCHOLOGIA

psychologia "naiwna" (potoczna):

- obserwujemy zachowanie się innych ludzi
- próbujemy wyjaśnić, dlaczego ludzie zachowują się w taki a nie inny sposób
- formułujemy przewidywania na podstawie wiedzy o osobie i przyjętych przez nas naiwnych teorii.

Cele naukowej psychologii:

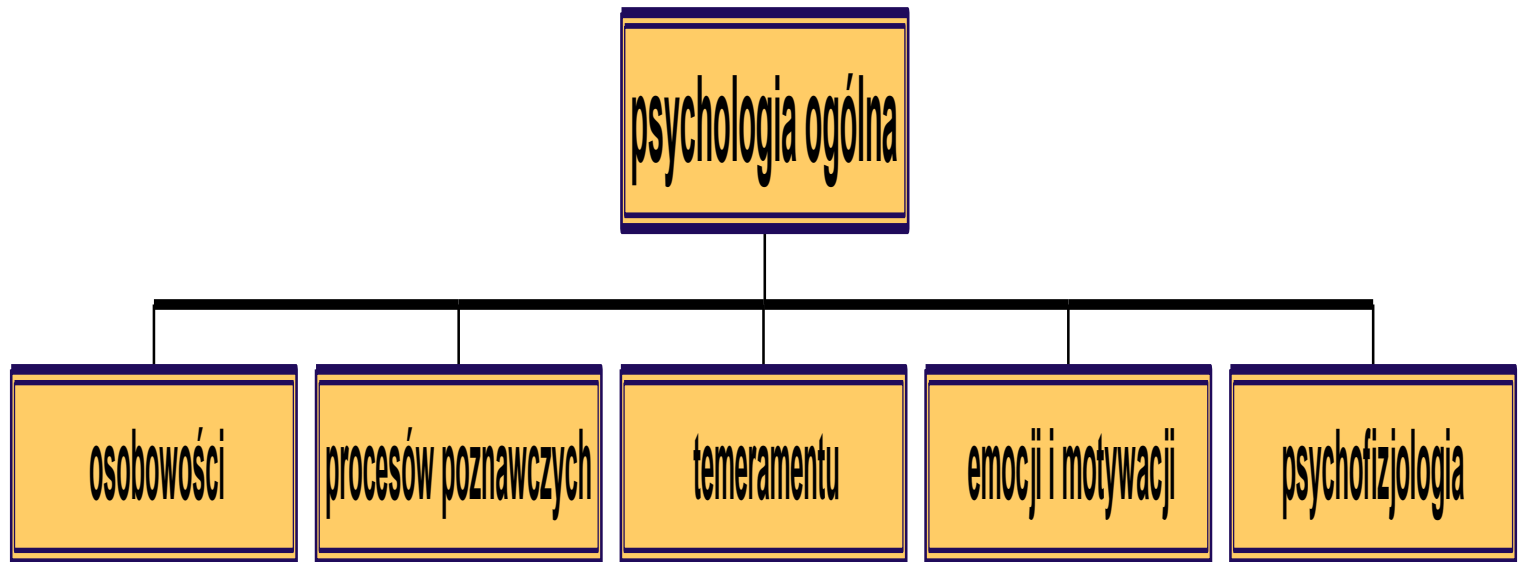
- OPISYWANIE
- WYJAŚNIANIE
- PRZEWIDYWANIE
- STEROWANIE
- PODNOSZENIA JAKOŚCI ŻYCIA

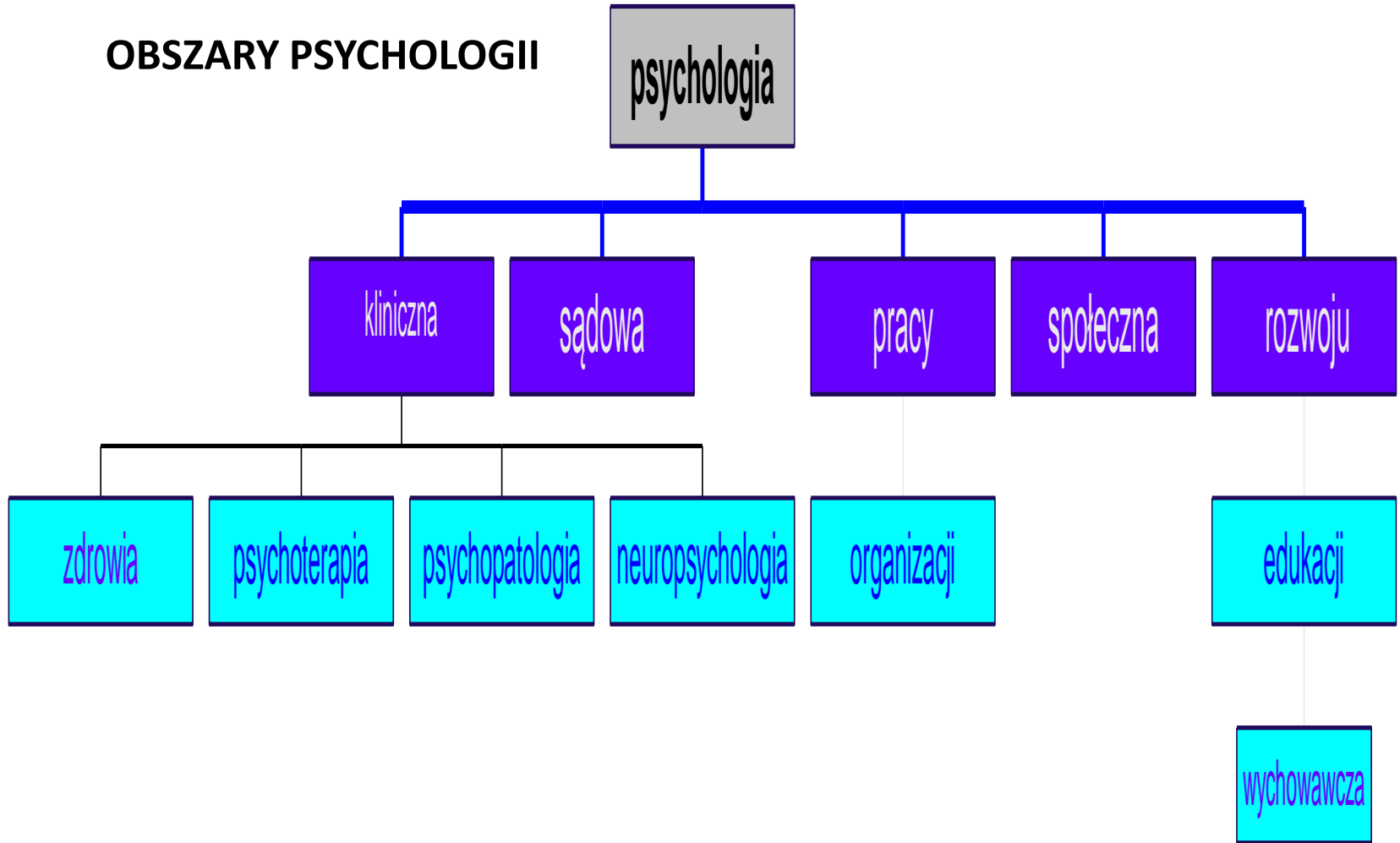
Psychologiczne koncepcje człowieka

	Psychoanaliza	Behawioryzm	Psychologia poznawcza	Psychologia humanistyczna	Socjobiologia
<i>Kim jest człowiek?</i>	Pionkiem sterowanym przez biologię, ograniczonym przez kulturę	Pionkiem sterowanym przez sytuację	Badaczem aktorem	Wszechwładnym podmiotem	Środkiem rozpowszechniania genów
<i>Jaki jest?</i>	złożony	prosty	złożony	złożony	prosty
<i>Co nim kieruje?</i>	libido	redukcja popędów	równowaga poznawcza	rozwój osobisty	reprodukcja
<i>Jak działa?</i>	biologia konieczność	uczenie się konieczność	uczenie się wolność	natura wolność	biologia konieczność
<i>Koncentracja na czasie</i>	przeszłość	przeszłość	przeszłość, terażniejszość, przyszłość	teraźniejszość,	teraźniejszość, przyszłość
<i>Metafora</i>	Maszyna parowa	maszyna	komputer	bóg	zwierzę

PODSTAWY PSYCHOLOGII

OBSZARY PSYCHOLOGII

MODEL PSYCHODYNAMICZNY

MODEL TOPOGRAFICZNY

Świadomość to stan psychiczny, w którym jednostka zdaje sobie sprawę ze zjawisk wewnętrznych, takich jak własne myśli, oraz zjawisk zachodzących w środowisku zewnętrznym i jest w stanie reagować na nie. Zwykły stan czuwania.

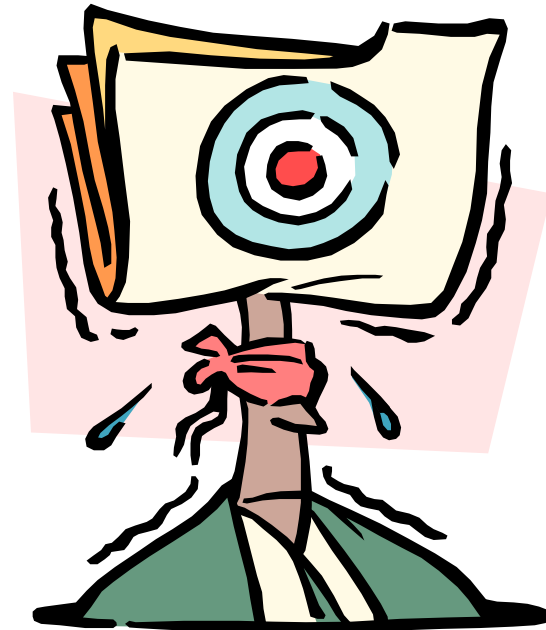
Przedświadomość - termin określa graniczną sferę psychiki między świadomością a nieświadomością. Obejmuje ona treści nie będące aktualnie w polu świadomości, lecz które mogą być łatwo aktywizowane i powrócić do świadomości.

Nieświadomość skupia wyobrażenia które są nieakceptowane przez świadomość i między innymi z tego względu nie mogą zostać uświadomione. Zachowują jednak duży ładunek energetyczny dzięki czemu stale próbują przedostać się do świadomości. Efektem tych dążeń mają być takie akty psychiczne jak marzenia senne, objawy nerwicowe, przejęzyczenia i czynności pomyłkowe

MECHANIZMY OBRONNE

metody radzenia sobie z konfliktami wewnętrznymi w celu ochrony ego, zmniejszenia leku, frustracji i poczucia winy. Na ogół są one nawykowe i nieświadome. W pewnym nasileniu występują u praktycznie każdego człowieka i pełnią rolę przystosowawczą, są niezbędne. Są jednak zawsze zniekształceniem zachowania lub oglądu rzeczywistości.

- ✓ Wyparcie
- ✓ Projekcja
- ✓ Racjonalizacja
- ✓ Tłumienie
- ✓ Fiksacja
- ✓ Regresja

Analiza transakcyjna

= analiza osobowości

+ analiza komunikacji interpersonalnej

+ analiza skryptu

„Ja”

Berne definiuje stan *Ja* jako
"spójny zbiór **uczuc** i **doświadczeń**
bezpośrednio powiązanych z
odpowiadającym im spójnym zbiorem
zachowań".

Trzy stany „ja”

- **RODZIC (R)**

normatywne sądy o rzeczywistości, przejęte od opiekunów

RODZIC

- **DOROSŁY (D)**

obiektywne, racjonalne analizowanie sytuacji

DOROSŁY

- **DZIECKO (DZ)**

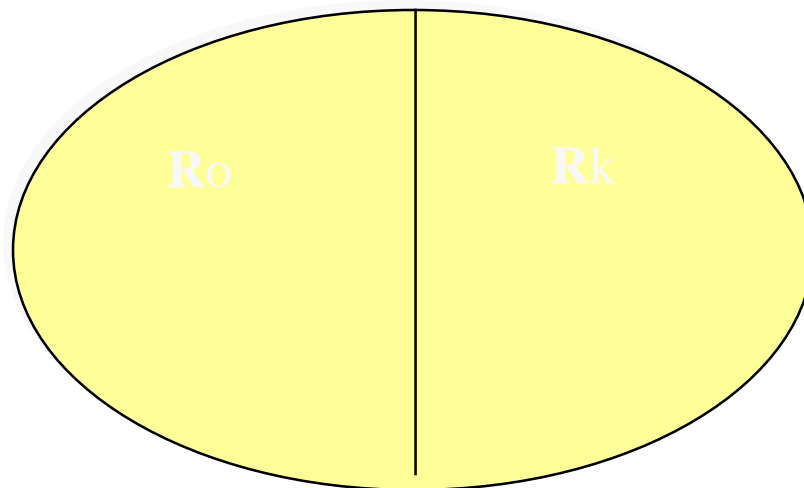
emocje, doświadczanie, siedlisko impulsów i popędów, źródło energii psychicznej

DZIECKO

Rodzic

Ja- Rodzic jest różnicowany na

- *Rodzica Krytycznego* (normatywnego)
- *Rodzica Opiekuńczego*.

Dorośły

Ja-Dorośły (D), wyraża wszystkie nabyte umiejętności i zdolności służące rozumieniu rzeczywistości i samego siebie.

Jest to obszar naszego *Ja* pozwalający nam bezpiecznie poruszać się w otaczającym świecie i dokonywać racjonalnych wyborów.

Sprawuje on funkcje kontrolne i decyzyjne w odniesieniu do dwóch pozostałych struktur.

Dziecko

Ja-Dziecko (Dz.), zawiera wszystkie wrodzone i nabyte wzorce popędów oraz reakcji emocjonalnych = całe bogactwo uczuć przeżywanych przez człowieka np. lęk, poczucie winy, ciekawość, itp.

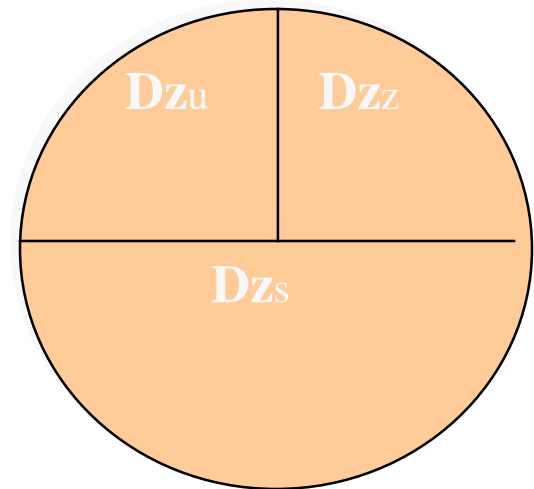
Dziecko pod wieloma względami jest najbardziej wartościową częścią osobowości i może wносить w życie jednostki dokładnie to, co rzeczywiste dziecko wnosi w życie rodziny: wdzięk, radość i twórczość.

Dziecko

Stan ten obejmuje popędy, ekspresję opartą na archaicznych zachowaniach typowych dla wczesnego dzieciństwa, a także otwartość i ciekawość poznawczą.

W stanie *Ja-Dziecko* można wyróżnić dodatkowo postawy:

- *Ja-Dziecko Uległe*
- *Ja-Dziecko Zbuntowane*
- *Ja-Dziecko Spontaniczne.*

Równowaga

Nasze odpowiedzialne i względnie trwałe decyzje podejmowane są wówczas, gdy podejmujemy je w wyniku zaistnienia trzech stanów *Ja*, czyli gdy działamy z pozycji

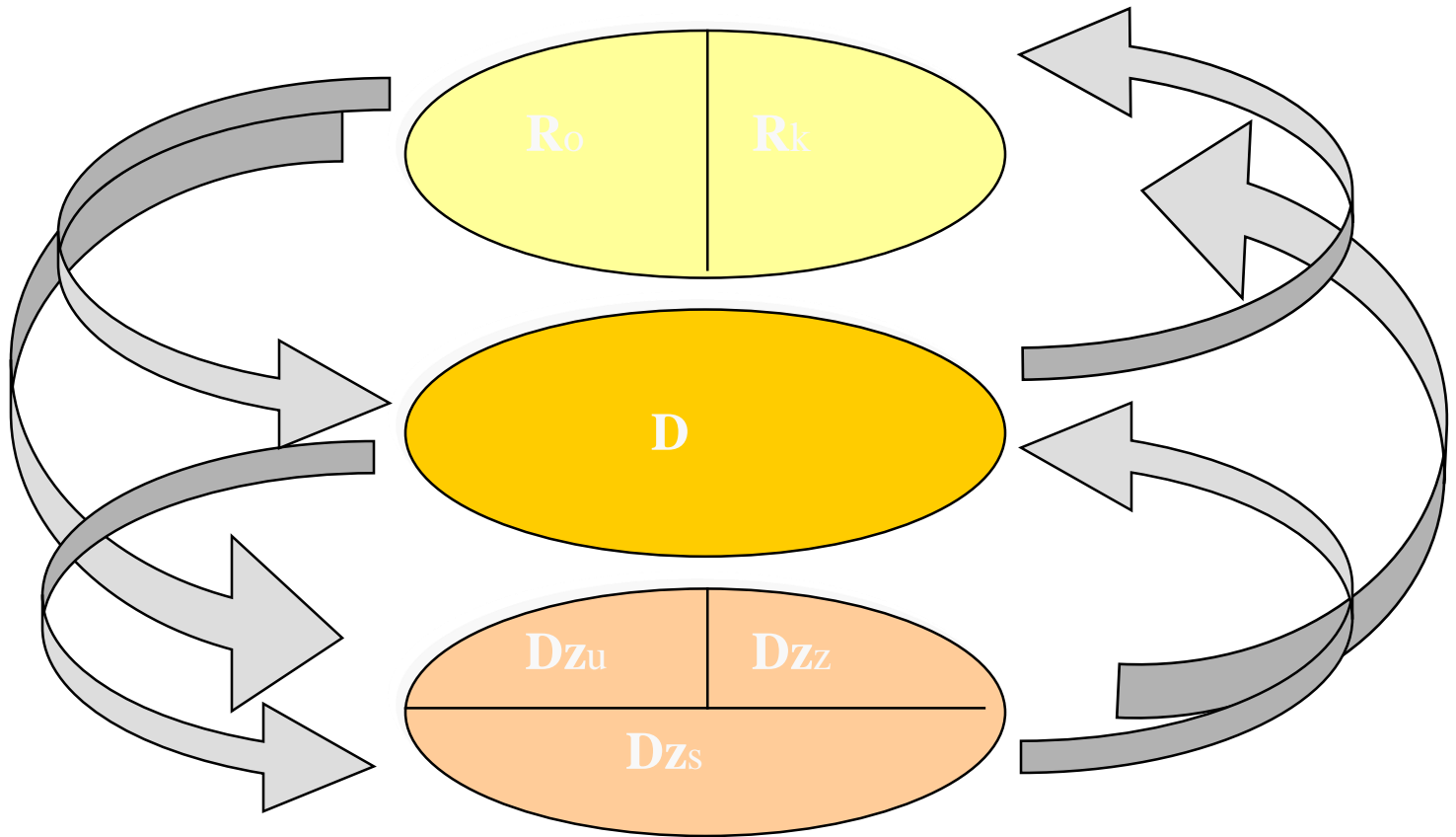
świadomego *Dorosłego*

przy zachęcającej zgodzie *Rodzica*

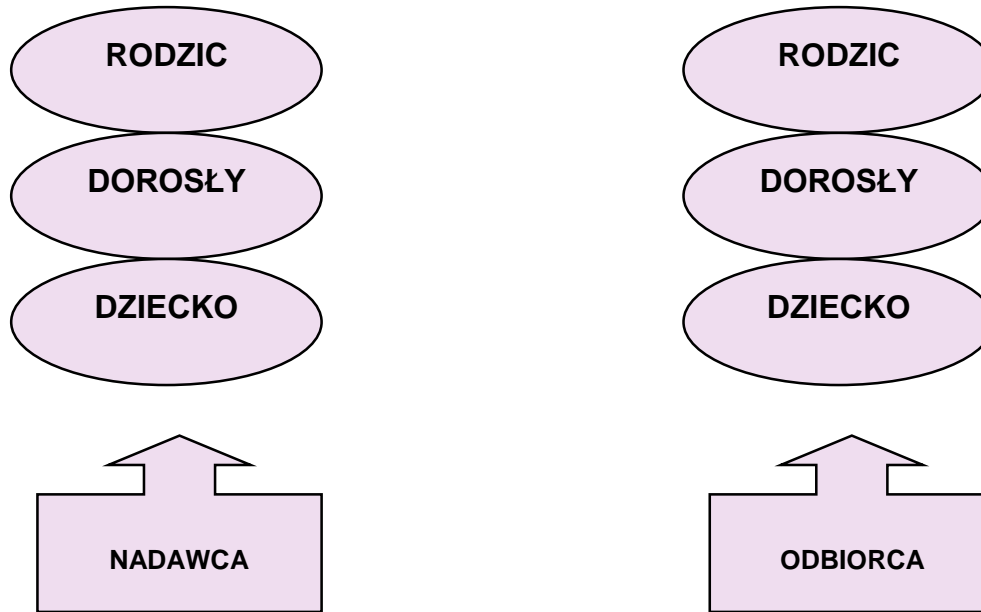
i naturalnym zachwycie *Dziecka*.

Każdy człowiek niezależnie od stopnia inteligencji, a przy odrobinie ćwiczeń nad sobą potrafi rozpoznawać te stany w swoim zachowaniu i posługiwać się nimi.

STANY JA

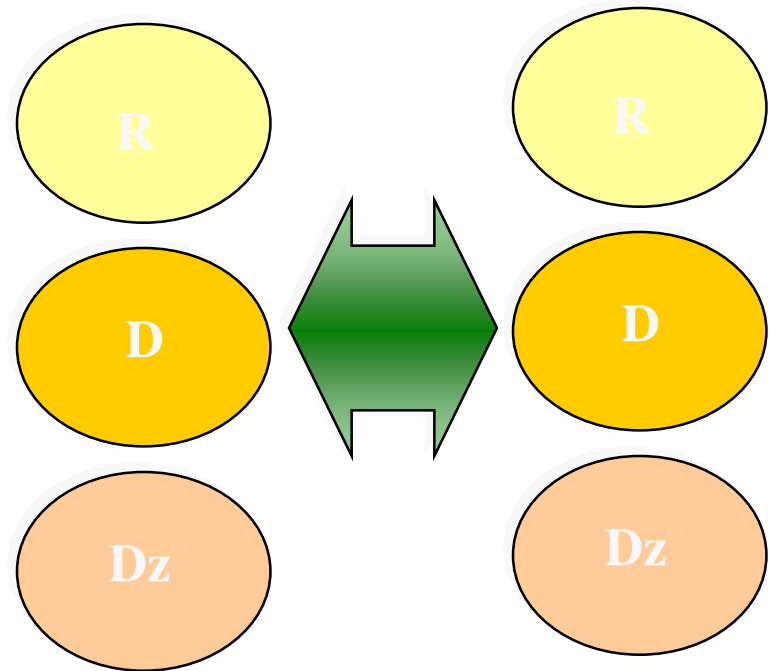
Komunikowanie

- Komunikowanie będzie następować z różnych poziomów „ja” nadawcy i będzie skierowane do różnych poziomów „ja” rozmówcy.

Transakcja

Transakcja to jednostka
stosunków społecznych.

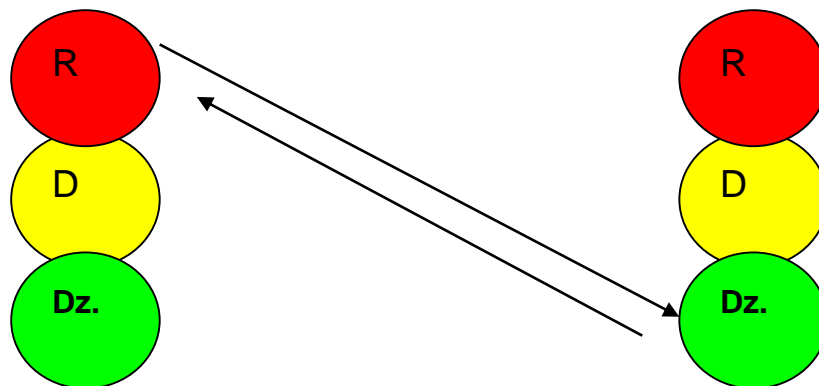
Każda wymiana słów, gestów, uśmiechu,
grymasu niezadowolenia czy
zniecierpliwionego syknięcia jest transakcją.

Eric Berne zdefiniował parę typów transakcji.

Transakcja KOMPLEMENTARNA

- – gdy *Ja* jednej osoby znajduje się w stanie oczekiwanym przez drugą osobę i vice versa.
- Przykładowo jeżeli stan *Ja* jednej osoby jest *Rodzicem* i zwraca się ona do drugiej, traktując ją jak *Dziecko*, to druga osoba, której *Ja* jest w stanie *Dziecka* traktuje pierwszą jak *Rodzica*.

Transakcja komplementarna

Osoba 1. *Ile razy Pani mówiłem,
żeby nie przeszkadzać mi w rozmowie,
gdy jestem zajęty?*

Osoba 2. *Przepraszam,
przepraszam bardzo.*

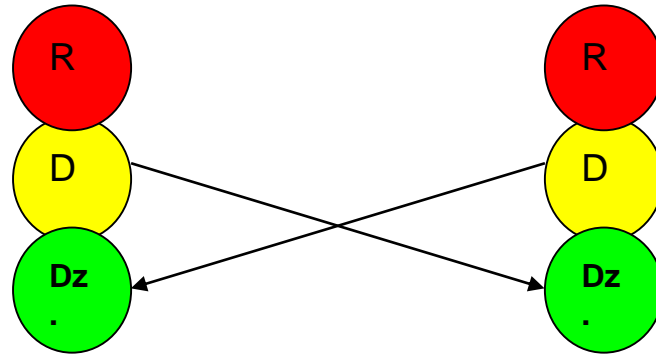
*Obiecuję, że to się więcej
nie powtórzy.*

Transakcja SKRZYŻOWANA

– występuje wówczas, gdy co najmniej jedna osoba znajduje się w pewnym stanie *Ja*, który nie jest oczekiwany przez drugą.

W szczególnym przypadku obie strony znajdują się w tym samym stanie *Ja* i oczekują zejścia do innego stanu *Ja*. Przykładowo dwie osoby będące w stanie *Ja-Dorosły* odnoszą się do *Ja-Dziecko* partnera interakcji.

Transakcja skrzyżowana

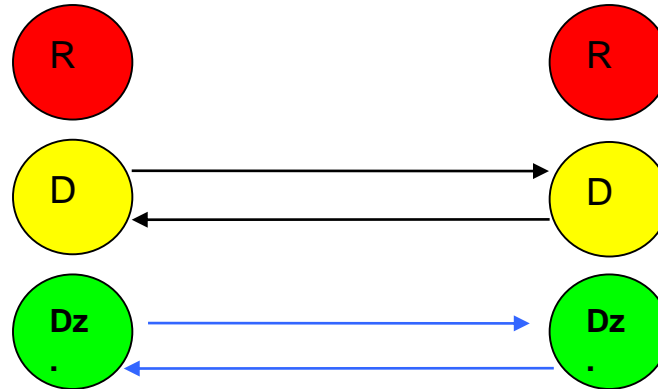
Osoba 1. *Widzisz, to jest tak,
że musisz się jeszcze sporo nauczyć.
Wtedy będziesz mógł być dobrym piłkarzem.*

Osoba 2. *A widzisz. Żeby móc
dawać mi wskazówki, powinieneś
jeszcze trochę się nauczyć
na temat tego, czym jest
prawidłowo prowadzony trening.*

Transakcje ukryte

- Transakcje ukryte pojawiają się kiedy człowiek mówi co innego a ma na myśli coś innego.
- Podsumowując transakcje ukryte odbywają się na dwóch poziomach społecznym, który jest odkryty i psychologicznym, który jest ukryty. Znajomość i wiedza o poziomie ukrytym pozwala na przewidywanie tego co zrobią ludzie.
- występuje wówczas, gdy uruchamiają się więcej niż dwa stany *Ja* jednocześnie.
- Przekaz niejawny jest często ukryty za społecznie akceptowaną formą.

Transakcje ukryte

Płaszczyzna społeczna

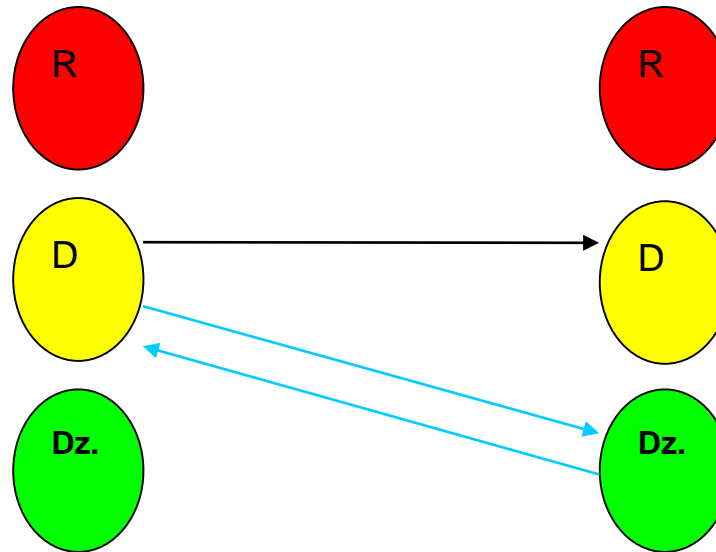
On – (Dorosły-Dorosły) „Chce pani obejrzeć moje prywatne zbiory?”

Ona – (Dorosły-Dorosły) „Zawsze interesowałam się zbiorami sztuki”

Płaszczyzna psychologiczna

On – (Dziecko-Dziecko) „Podobasz mi się”

Ona – (Dziecko-Dziecko) „Cieszę się, że mnie wybrałeś”

Płaszczyzna społeczna

(Dorośli-Dorośli) „Sprzedaż kończy się jutro”

Płaszczyzna psychologiczna

(Dorośli-Dziecko) „Pospiesz się i kup jeszcze teraz”

(Dziecko – Dorośli) „Wobec tego kupię to od razu”

Pierwsza reguła komunikacji mówi, że

komunikacja przebiega gładko, dopóki transakcje są komplementarne.

Przy takim założeniu komunikacja może w zasadzie zachodzić bez końca. Reguły te są niezależne od natury i treści transakcji, opierają się wyłącznie na kierunku odpowiednich wektorów lub inaczej przyjmowanych stanach.

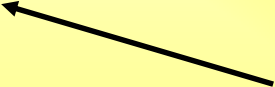
Dopóki transakcje są komplementarne nie ma tu znaczenia czy dwoje ludzi zajmuje się plotkowaniem (*Rodzic - Dziecko*), rozwiązywaniem problemu (*Dorośli - Dorośli*),

czy też wspólną zabawą (*Dziecko - Dziecko* albo *Rodzic - Dziecko*).

namiętność

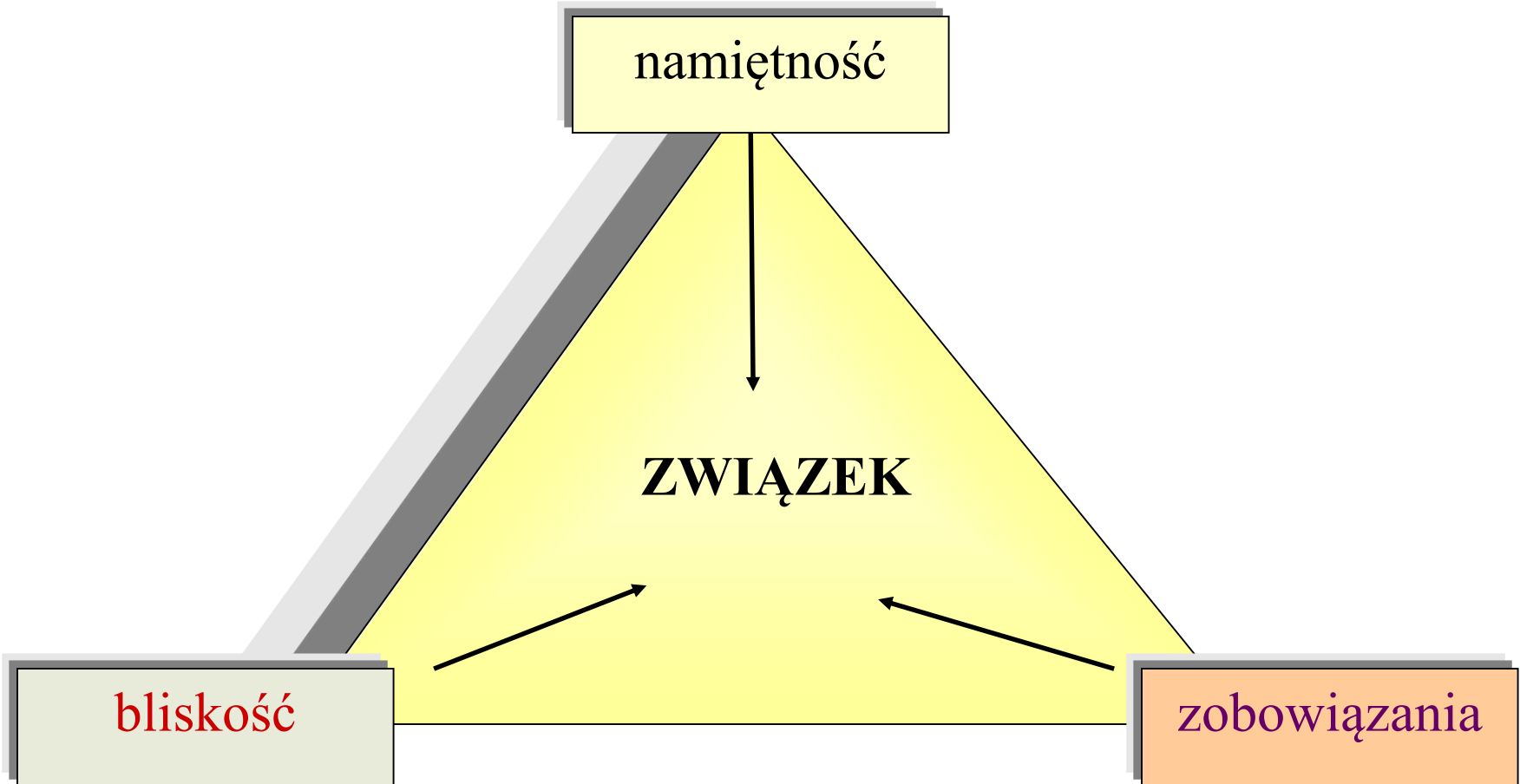

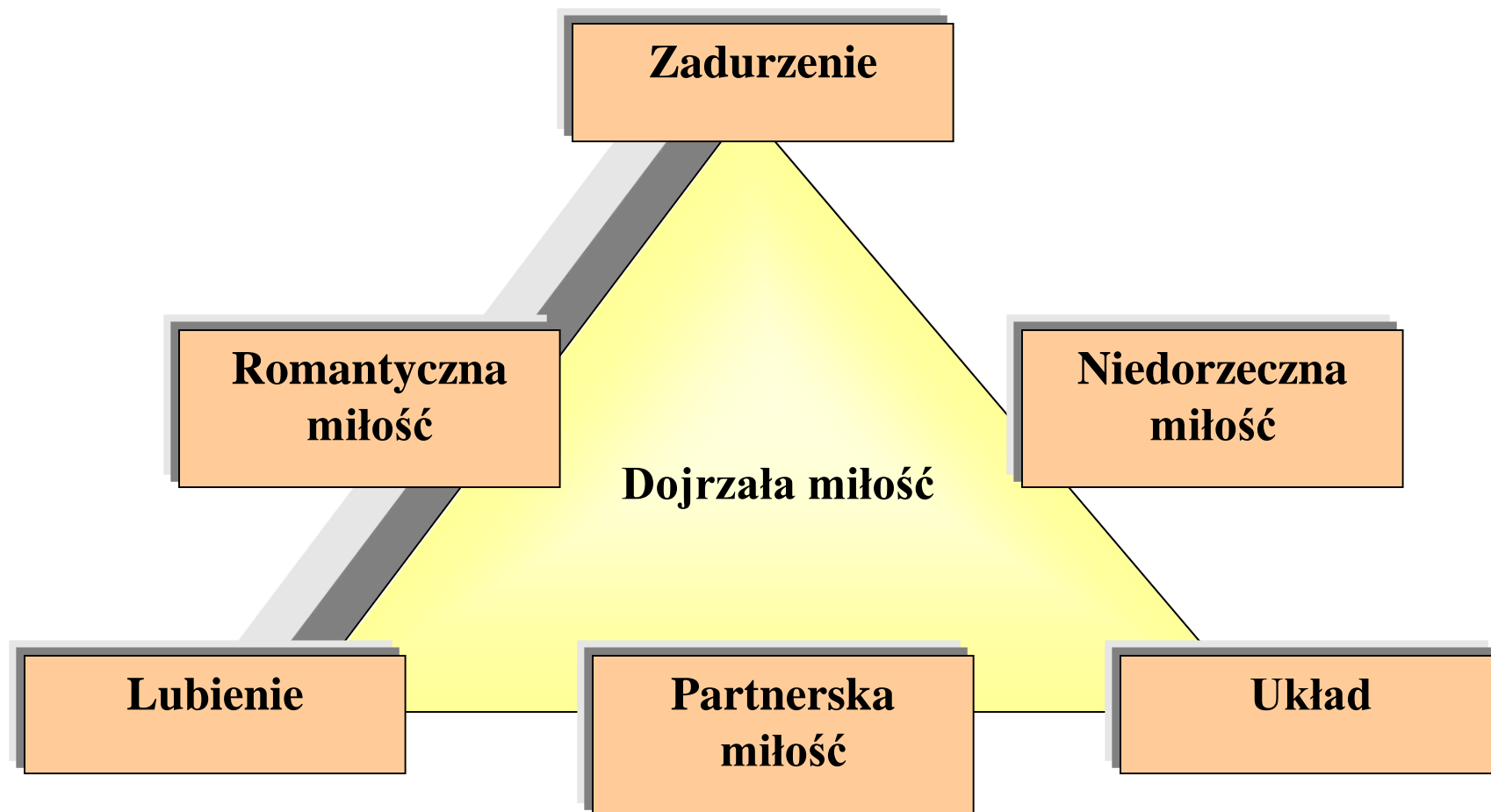
ZWIĄZEK

bliskość

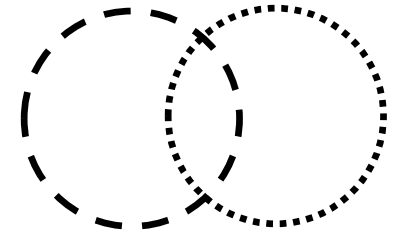
zobowiązania

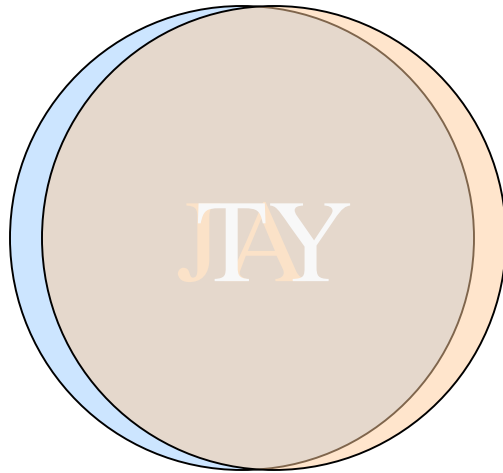
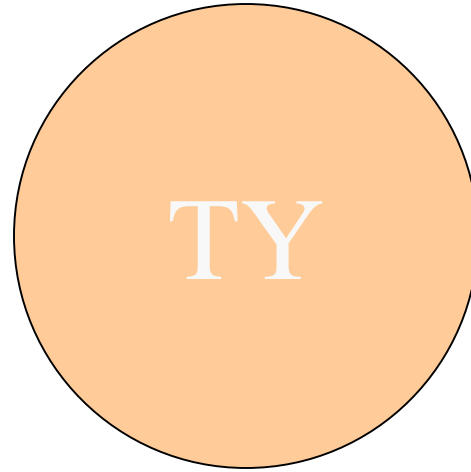
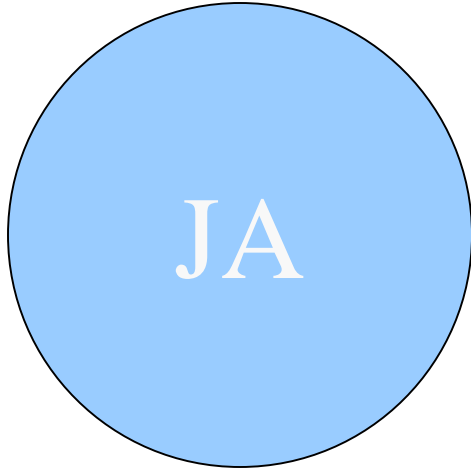

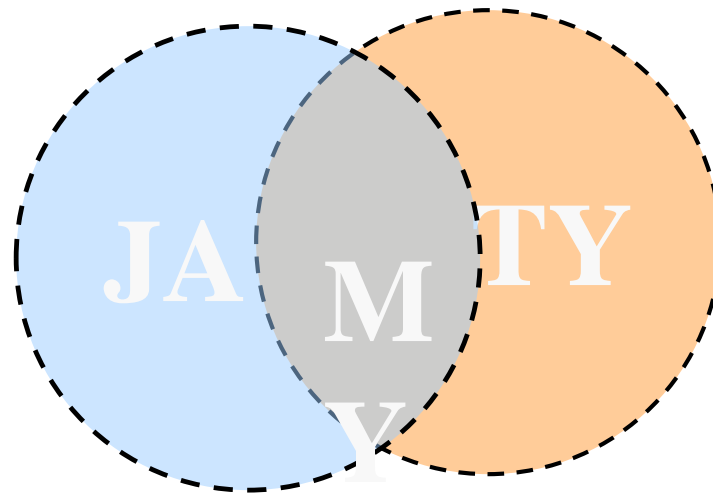
zasady funkcjonowania związków

- zasada odgraniczenia pary od świata zewnętrznego, jak i wobec siebie nawzajem
- Zasada równowagi pomiędzy progresywnymi i regresywnymi zachowaniami
- Zasada równej wartości partnerów, oznaczająca równorzędne poczucie własnej wartości

Tożsamość MY

Kryzysy w cyklu życia rodziny

<i>Faza rozwoju rodziny</i>	Istota	temat
<p style="text-align: center;">Pary małżeńskiej /bez dzieci</p>	<p style="text-align: center;">Kształtowanie się związku „MY” Kształtowanie się stylu życia małżonków</p>	<p style="text-align: center;"><i>dopasowanie małżonków „leczenie” urazów relacje z rodzinami kariera zawodowa status społ. – ekonomiczny</i></p>
<p>Rodzin w okresie rozrodczym</p>	<p style="text-align: center;">Planowanie potomstwa Narodziny pierwszego dziecka i kolejnych dzieci</p>	<p style="text-align: center;"><i>dojrzałość do bycia rodzicem nowy podział obowiązków ustalenie priorytetów pożycie seksualne</i></p>
<p>Rodzina z dziećmi</p>	<p style="text-align: center;">Wychowywanie Rutyna vs elastyczność Intymność</p>	<p style="text-align: center;"><i>styl wychowywania, współpraca wychowawcza łączenie karier rutyna i wypalenie</i></p>

<p>Rodzina z nastolatkami /najstarsze dziecko 13-20 lat</p>	<p>Bunt dorastania</p>	<p><i>zaufanie a kontrola autorytet czy partner zachowania ryzykowne dziecka</i></p>
<p>Rodzina jako miejsca startu w świat</p>	<p>Kryzys rozstaniowy Syndrom pustego gniazda</p>	<p><i>usamodzielnianie się dzieci nadopiekuńczość utrata poczucia sensu życia wzrost wzajemnych oczekiwań satysfakcja seksualna</i></p>
<p>Rodzice w wieku średnim i starszym</p>	<p>Kryzys środka życia Kształtowanie się generatywności</p>	<p><i>bilans połowy życia lęk o przyszłość zmiana ról konsekwencje klimakterium wypalenie zawodowe</i></p>
<p>Starość członków rodziny</p>	<p>Kształtowanie się integralności Śmierć bliskich Zanikanie rodziny</p>	<p><i>odejście z pracy utrata zdrowia sens życia i śmierci</i></p>

Schemat komunikacji

Kobiety i mężczyźni różnią się sposobem mówienia

Mężczyźni wyrażają zwykle to, co przemyśleli, czyli **wnioski**.

Kobiety zaś przeciwnie – myślą głośno, wyrażają **to co czują**. Do wniosków dochodzą w miarę mówienia (czyli głośnego myślenia).

Rozmowa dla kobiety jest **dzieleniem się** swymi, nieraz najintymniejszymi przeżyciami – wynika to z ich potrzeby relacji bliskości, ciepła i zrozumienia.

Rozmowa dla mężczyzny jest **zakomunikowaniem faktów** – wynika to z potrzeby dystansu dającego poczucie niezależności

Założenia nieuczciwej kłótni

- *Konflikt jest okropny*
- *Tylko jedna strona może wygrać*
- *Moje potrzeby są ważniejsze niż Twoje*

Rozpoznanie stylów nieuczciwej kłótni

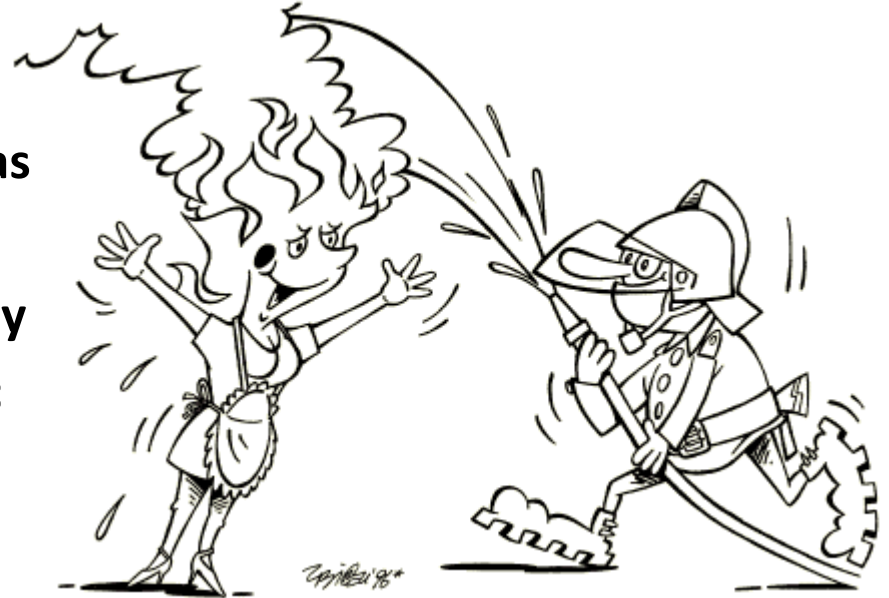
- niewłaściwy moment
- **Obwinianie**
- **wielość wątków**
- **ukrywanie pod złością innych uczuć**
- **nierealne żądania**
- **groźby i rozwiązania ostateczne**
- **Eskalacja**
- **nieszczęśliwe zakończenie**

ZASADY UCZCIWEJ KŁÓTNI

- **Wyznacz odpowiedni czas**
- **Opisz problem**
- **Trzymaj się jednej sprawy**
- **Wyraź pełną gamę uczuć**
Używaj komunikatów Ja
- **Zaproponuj zmianę**
- **Przedstaw konsekwencje.**
- **Zapobiegaj eskalacji.**

Istnieją trzy sposoby zapobiegania eskalacji konfliktu:

- (1) obserwowanie zachowania niewerbalnego,
- (2) głębokie oddychanie w celu zwolnienia tempa interakcji oraz
- (3) odłożenie dyskusji na później.
- **Zakończ rozmowę ugodą, alternatywną propozycją**

Zaburzenia porozumiewania się w rodzinie

- **Zaprzeczenia**
- **Usunięcia**
- ✓ pytania zamiast twierdzenie : jeszcze tu jesteś?
- ✓ neutralnej obserwacji zamiast prośby: przepiękny dzień
- ✓ niesprecyzowanego komunikatu: ostatnio między nami jest trochę złości
- **ekspresja zastępcza – (złość na szefa wyrażasz na dziecku)**
- **komunikaty niespójne (niewrebalne)**

Ukryte strategie manipulowania

- **Obwinianie i osądzanie**
- **Wzbudzanie poczucia winy**
- **Wzbudzanie litości**
- **Szantaż**
- **Przekupstwo**
- **Zjednywanie**
- **Chłód**
- **Objawy chorobowe i zachowania ucieczkowe**

Mity seksualne

- ***nie muszę rozmawiać z partnerem o seksie. Nasze życie intymne ułoży się samo***
- ***mój partner powinien być na tyle wrażliwy i troskliwy, aby wiedzieć jak zaspokoić moje potrzeby seksualne***
- ***powinniśmy ze wszelką cenę unikać konfliktów***

Kobiety i mężczyźni różnią się reakcjami seksualnymi

Przeżycia seksualne mężczyzny można porównać **do ognia z zeschniętych liści**, który nagle bucha płomieniem i potem szybko gaśnie.

Przeżycia zaś kobiety – do **płonącego węgla**, w którym mąż musi rozniecać ogień cierpliwie i z miłością. Ale kiedy już się rozpali, będzie się palił intensywnie i promieniował ciepłem przez długi czas. ■

Ocena współżycia

- jakie przekonania i lęki sprawiają, że wahasz się porozmawiać z partnerem o waszym współżyciu
- co w waszej fizycznej relacji sprawia ci najwięcej przyjemności?
- wymień stresujące czynniki zewnętrzne, mające wpływ na wasze współżycie?
- czy był taki czas w waszym związku, kiedy współżycie było bardziej satysfakcjonujące niż teraz? Jeżeli tak, na czym polega różnica?
- co się przyczyniło do zmiany. Jaki wpływ miało na nią twoje postępowanie?
- przypomnij sobie w szczególności ostatni raz, kiedy się kochaliście?
 - jak to się zaczęło?
 - Jak się rozminęło?
 - Jak się zakończyło?
 - Co ci się podobało?
 - Co się nie podobało?
- przypomnij sobie swoje marzenie seksualne, pomyśl o nim w kontekście dostarczenia pomysłów na zmianę waszego współżycia

Bariery komunikacyjne

Osądzanie

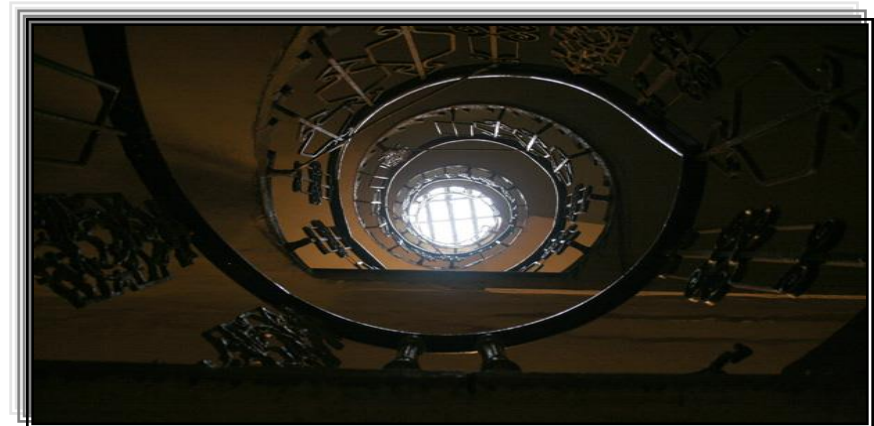
- krytyka
„Czy ty tego naprawdę nie rozumiesz?”
- obrażanie
„To dlatego, że jesteś leniwy”
- orzekanie
„Ciebie ten temat w ogóle nie interesuje”
- chwalenie po to, aby ocenić lub manipulować
Gdybyś się postarał, na pewno zrobiłbyś to lepiej,,
- porównywanie

Uciekanie od cudzych problemów

- doradzanie
„Najlepiej byłoby, gdybyś...”
- zmienianie tematu
- pocieszanie
„Wszystko będzie dobrze,,

Decydowanie za innych

- rozkazywanie
„Zrobisz to tak a tak”
- grożenie
„Jeśli tego nie zrobisz, to...”
- moralizowanie
„Powinieneś to zrobić, bo...”
- domyślanie się,
*„Chyba myśli że się boję,
Odpycha ją moja nieśmiałość”*

Słuchanie jest równie ważne jak mówienie!

- ***Jak słuchać?***

*Narzędziem, które pozwala zminimalizować niezgodności pomiędzy treścią wypowiedzianą przez nadawcę i odebraną przez odbiorcę jest **aktywne słuchanie.***

- ***Aktywnemu słuchaniu sprzyjają takie sytuacje, gdy:***

- * *robimy przerwę po każdej wypowiedzi naszego rozmówcy, nie spieszymy się z odpowiedzią,*

- * *powtarzamy część wypowiedzi (własnymi słowami, tak jak zrozumieliśmy), tak abyśmy i my sami i nasz rozmówca mieli pewność, że mówimy o tym samym,*

- * *zadajemy pytania, żeby lepiej zrozumieć,*

- * *dajemy werbalne (aha) i niewerbalne (skinienie głowy) sygnały, że podążamy za tym, co przekazuje rozmówca*

- * *wyrażamy uczucia (mimicznie i werbalnie),*

- * *nie proszeni - nie radzimy.*

WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA W CZĘSTOCHOWIE

www.wsz.edu.pl

Dziękuję za uwagę

Dr M. Kuźnik

zajęcia przeprowadzone w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego nr WND-POKL.03.03.02-00-022/08 pt. „Nauczyciel przedmiotów zawodowych”, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III. Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3. Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt pt.: „Nauczyciel przedmiotów zawodowych”
współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach
Europejskiego Funduszu Społecznego